

Я І МОЄ МИНУЛЕ

- Хто старе згадає – тому око геть.
- А хто забуде, тому два

Народна приказка

Розмова із самим собою.

Тобі чекає розмова з собою, зі своїм минулим. Уяви себе, коли тобі було 15-17 років, нехай цей хлопець/дівчина сяде навпроти крісла, ви розмовлятимете, а ти записуватимете цю розмову.

- Привіт Володю!
- Привіт!
- Про що ти зараз думаєш?
- Я думаю про кохану та про друга...
- А ось тобі зараз 39 років, ти зараз щасливий? Чого ти домігся тверезістю, навіщо вона тобі?
- Так, я щасливий, але ти не можеш мене зрозуміти, як можна бути щасливим без пляшки. Мені важко буває, коли мене не розуміють друзі, мені виставляють надто багато претензій, але все ж таки я щасливий. Чому я не п'ю? Щоб не спокушати інших, у мене росте син, йому зараз 16, як тобі, можливо, він не повторить твоєї помилки...

Людина складається з минулого, сьогодення та майбутнього, плюс до цього він ще й мріє. І все це знаходиться в одній людині. Ми не змогли, навіть якби захотіли не думати про минуле та майбутнє, не змогли не мріяти. Минуле ми розглядаємо, як життєвий досвід, добрий чи поганий, але це все одно ДОСВІД, з якого треба зробити висновок.

Але завжди пам'ятай, яке б не було темне твоє минуле, головне, щоб ти зараз припинив йти проти своєї совісті, головне, щоб ти зараз припинив чинити злочини. У нас у кожного може бути минуле, про яке соромно і згадувати. Але ми маємо вихід – з цього дня більше не грішити.

Притча: Христос і блудниця

Тут книжники та фарисеї привели до Нього жінку, взятую в перелюбі, і, поставивши її посередині, сказали Йому: Вчителю! Ця жінка взята в перелюбі. А Мойсей у законі наказав нам побивати таких камінням: Ти що скажеш? Говорили ж це, спокушаючи Його, щоб знайти щось до звинувачення Його. Але Ісус, нахилившись низько, писав пальцем на землі, не зважаючи на них. Коли ж продовжували питати Його, Він, схилившись, сказав їм: хто з вас без гріха, перший кинь на неї камінь. І знову, нахилившись низько, писав землі. Вони ж, почувши те, і викривлені совістю, стали йти один за одним, починаючи від старших до останніх; і залишився один Ісус та жінка, що стоїть посеред. Ісус, уклонившись і, не бачачи нікого, окрім жінки, сказав їй: жінка! Де твої обвинувачі? Ніхто тебе не засудив? Вона відповіла: Ніхто, Господи. Ісус сказав їй: І Я не засуджую тебе; йди й надалі не гріши.

Євангеліє від Іоанна, 8 гл., ст. 3-11

Д Н Є В Н І К

Щоденник – це твоя сповідь перед собою.

Геннадій Шичко

- Геннадію Андрійовичу, яку найголовнішу зброю ви використовуєте, щоб людина з алкоголіка перетворилася на свідомого непитущого?
- Це правда! Я говорю людям тільки правду. А вона, по суті, проста.
- Але ж правдивих слів вони й раніше чули чимало. Навряд чи самі собою правдиві слова зможуть зробити переворот у свідомості алкоголіка чи наркомана?

- Я сам питав про це людей, яким допомагав; всі вони стверджують, що корінний перелом у їхній свідомості стався, коли вони перед сном щодня писали щоденник.

Чи _р е п

Коли я навчався у художньому училищі, щороку ми починали з ліплення черепа. Коли викладач нам поставив його на початку другого року, я не розумів, навіщо він це робить. Але все ж ліпив. А коли той самий череп він поставив утретє, я сказав, що ми ж уже два рази його робили, навіщо ж робити ще й утретє? Я обурювався, але все ж ліпив. Тільки тепер я зрозумів, що, повторюючи одну й тугішу роботу через проміжок часу, ти її оцінюєш інакше з урахуванням досвіду, інформації та поглядів, які згодом змінилися. І все це ти вносиш у роботу, яка природно стає все красивішою та красивішою.

Володимир С.

Відповідь інструктора.

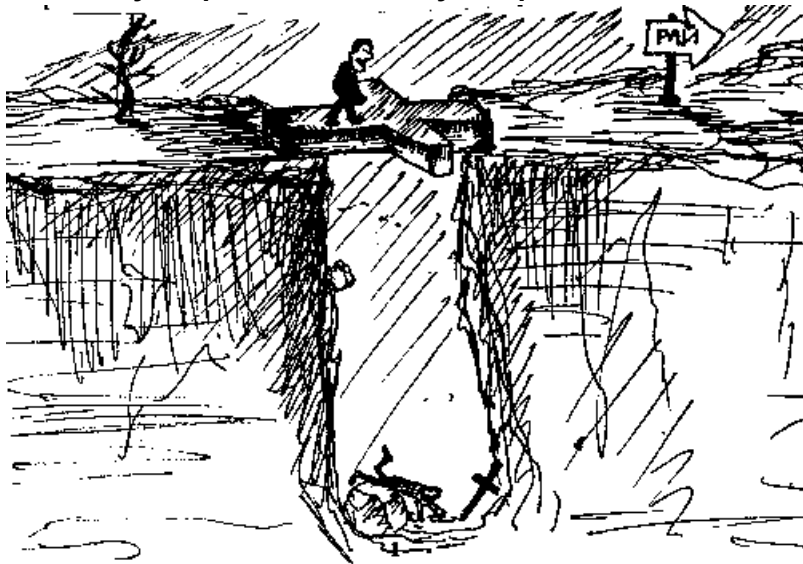
Привіт Володимире! Ти сам пишеш, що тобі ставили три роки череп, і тільки після ти зрозумів, навіщо. Зауваж, ти спочатку не розумів, але робив! Ти спочатку обурювався, але робив! А потім ось він – момент істини! І в нашій програмі так само дивись скільки повторень.

І з кожним щоденником стає красивіша і чистіша твоя душа.

Твоя мета – повністю пройти всю програму, не кидай писати на половині. А раптом тобі все відкриється в останніх щоденниках? Можливо, ти й ухвалиш остаточне рішення, заповнюючи 49-й щоденник. Раджу тобі і після 50 щоденників вести звичайний щоденник. А тепер щоденники – це твій хрест.

П Р І Т Ч А : Неси свій хрест

Двоє людей йшли до раю, несучи кожен свій хрест. Хрести ці були рівної тяжкості та рівної довжини. Одному з них здалося, що його хрест надто важкий, і він його відпилів, тому він став легким, як іграшка. Відчувши легкість, він швидше побіг до раю, залишивши далеко свого мандрівника. Раптом на своєму шляху він побачив прірву, яка відділяла його від раю, поклавши свій хрест над прірвою, він виявив, що його ледве вистачає від краю до іншого, і він ледве тримається. Намагаючись пройти хрестом, людина впала разом з нею в прірву. Підійшов до прірви і його друг, поклав свій хрест над нею, він пройшов по ньому до раю, як по містку з перилами.

* Геннадій Шичко про свій метод «Як стати свідомим непитущим».

Питання: Чи я ухвалюю рішення не грішити з сьогоднішнього дня?

Вимушені курити

"Не вистачає молока!", "Пропало молоко!" - Такі скарги жінок стали звичайним явищем. В чому справа?

Причин, які негативно впливають на лактацію, багато. І головними серед них є шкідливі звички, насамперед пристрасть до алкоголю та куріння.

Тютюнові речовини найбільш руйнівним чином діють на всі ланки процесу синтезу, накопичення та відділення молока. Причому нікотин, чадний газ та інші отрути надходять у грудні залози в перші хвилини після викурювання сигарети. Ось чому у жінок, що палять, як правило, пригнічується, а в ряді випадків повністю припиняється робота молочних залоз.

Ми спостерігали за 183 молодими матерями, які мають дітей у віці одного-півтора років, і дійшли наступних висновків. Усі вони до вагітності, під час її та на першому році життя потомства викурювали щодня в середньому від 5 до 15 сигарет. У 13 з них (7%) незабаром після пологів зникло молоко, 56 матерів (приблизно 30%) змогли годувати грудьми свою дитину лише перші три-чотири місяці, після чого змушені були перевести її на штучне харчування, і лише 9 (0,5 %) жінок, як вони стверджували, провели весь курс природного годування.

Природа в цьому випадку надходить розумно, позбавляючи курців молока. Цим самим вона оберігає організм дитини, що тільки що народилася, від подальшого отруєння тютюновими отрутами, що надходять з молоком матері.

У медичній літературі описані навіть випадки нікотинового отруєння немовлят зі смертельним наслідком (смертність серед немовлят, вимушених висмоктувати з материнських грудей молочно-тютюновий «коктейль», в середньому на десять відсотків вище, ніж у дітей некурців). Набагато частіше розвивається гостре нікотинове отруєння, на щастя, яке не закінчується загибеллю дитини. Зазвичай воно виникає раптово: новонароджений на третій-четвертий день життя раптом без видимих причин відмовляється від грудей, плаче, у нього з'являється блювання, колір шкіри набуває землистий відтінок. Тільки завдяки чудовому інстинкту самозбереження (відмова від грудей) малюк виживає.

Гірким над переносному, а прямому значенні слова називають молоко курців.

Як показують лабораторні аналізи, в одному літрі молока жінки, що палить, міститься до 0,5 мг нікотину, не кажучи вже про інші отрути. Адже всього один міліграм нікотину, якби його було прийнято відразу, є смертельною дозою для малюка.

Ще російський лікар Д.П. Нікольський у книзі «Про тютюн і шкоду його куріння», що вийшла наприкінці XIX століття, наводив дані про те, що у матерів, які тривалий час працювали на тютюнових фабриках, з 126 народжених дітей у перші місяці померло 72, тобто більше половини. Опитування матерів показало, що, на їхню думку, головною причиною загибелі немовлят були важкі судомні напади.

Кілька років тому у Великій Британії було ретельно проаналізовано причини ранньої загибелі 18000 новонароджених. Виявилось, що 1,5 тисячі з них померли лише через те, що їхні матері курили. Аналогічні дослідження було проведено й у США. В результаті вивчення 87000 історій хвороб дітей першого року життя з'ясувалося таке: через несумісність з життям ускладнення, що виникли в результаті отруєння організму дитини тютюновими отрутами, загинуло 4,6 тисяч, або близько п'яти відсотків новонароджених. За даними Комітету експертів ВООЗ, перинатальна (післяпологова) смертність новонароджених у матерів, що палять, в середньому на 28 відсотків вища, ніж у некурців. Особливо зазначається, що серед нащадків батьків, що палять, вдвічі частіше спостерігалися випадки раптової смерті.

З перших днів життя цих дітей порушується апетит. Вони погано беруть груди, часто зригують з'їденим, що, природно, посилює і так помітний дефіцит ваги. Діти погано сплять, постійно збуджені, у них «безпричинно» піднімається температура.

Наведемо одне зі своїх спостережень. Оксана Т., 26 років. Практично здорова. На 22-му році життя завагітніла. Вагітність протікала нормально. Народила в термін здорового хлопчика вагою 3 кг 750 г. Дитина росла здоровою. Чоловік палить. Оксана почала курити, як вона говорила, «за компанією», у 23-річному віці, коли влаштувалася на роботу у кафе. Викурювала в середньому по 12-15 цигарок на день. Через два з невеликим роки після прилучення до куріння повторно завагітніла. Аж до пологів щодня викурювала в середньому 5-6 цигарок. Перенесла два токсикози, причому останній протікав особливо важко, що призвело до передчасних пологів на восьмому місяці вагітності. Дівчинка з'явилася на світ вагою 2 кг 120 г. Вона погано розвивалася, часто хворіла. З перших днів

життя у неї почалися судомні посмикування тіла, що нерідко супроводжуються блюванням. Кілька разів матір разом із донькою госпіталізували до педіатричного відділення лікарні. Завдяки зусиллям лікарів дівчинка залишилася жити, хоч і продовжувала рости кволою та болісною. Тут не можна не згадати і про своєрідну «ланцюгову реакцію». Адже у доньки Оксани, у свою чергу, у майбутньому діти також можуть бути неповноцінними.

Педіатр Брістольського університету Юон М. Росс, вивчивши стан здоров'я 17000 дітей, народжених матерями, що курять, виявив, що майже у 40 відсотків з них відзначається схильність до судом, а кожні три з тисячі страждають на судомні напади.

Заради справедливості треба сказати, що більшість майбутніх батьків не знають, або майже нічого не знають про згубні наслідки куріння для здоров'я свого потомства.

Мені як фахівцю-ендокринологу доводилося багато разів розмовляти з жінками, що палять. Практично всі сто відсотків опитаних вперше чули про шкідливий вплив тютюну на дітородну функцію. Ось як звичайно відповідали мами, що відбулися і не відбулися, на наше запитання: «Чи знали ви, що куріння може призвести до ускладнень вагітності, до народження хворого потомства?».

- Не знала. Якби знала...*

Увага працюючим за програмою!

Якщо ти уважно читав інформацію про тютюн, то помітив, що Нікольський пише про те, що у матері, яка тривалий час працювала на тютюнових фабриках, зі 126 народжених дітей у перші місяці померло 72 (!!!), тобто . більше половини.

Який можна зробити висновок з цього?

Не працювати на тютюнових фабриках та на тютюнову промисловість!

Чи не допомагай виробникам смерті. Добре подумай про те, чи пов'язана твоя сьогоднішня робота з виробництвом та реалізацією спиртного та тютюну. Якщо ти працюєш на такому виробництві, то ти не був у цьому винен. Намагайся зараз знайти собі іншу роботу. Нехай не одразу, але ти маєш піти з такої роботи. Але, якщо ти влаштуєшся знову на роботу, і вона буде пов'язана з виробництвом спиртного та тютюну, то це, звичайно, божевілля. Наприклад, тобі пропонують торгувати спиртным та тютюном за великі гроші, а торгівля молоком принесе тобі менше доходу, але якщо є такий вибір – вибирають торгівлю молоком!**

Але свідомий тверезник відмовляється не тільки від роботи, пов'язаної зі спиртным та тютюном. Він не буває у ресторанах та кафе, де торгують цим смертоносним товаром. Хтось скаже, що це занадто, не ходити в кафе, в ресторани і т.д. Але що ти там робитимеш тверезник? Дивитись, як п'ють та палять інші? «Не обманюйтеся, погані спільноти розбещують добрі вдачі». Ти можеш собі уявити святого Серафима Саровського чи Сергія Радонезького у ресторані та танцюючим? Адже ти поважаєш цих людей і прислухаєшся до їхньої думки. Християни вважали шинки та корчму місцем розпусти, тому й ухвалили таке рішення.

* В.Д. Казьмін «Куріння, ми і наше потомство» М: «Радянська Росія», 1989, стор 36-39.

** Василю камнерезу, який поїхав до Москви, запропонували роботу в магазині вантажником, у тому числі він мав носити і пиво за 220 доларів на місяць, два дні через два по 12 годин із харчуванням. А зараз уявіть собі ситуацію, в якій виявився свідомий непитущий Василь. Дружина на сьомому місяці, чекає на дитину, та ще в дружини дві доньки, одна навчається в інституті, інша в школі. Роботи він знайти не може, гроші закінчуються, і ось ця хоч якась робота та харчування. І все ж таки він відмовився! Хоча, звісно, ми зрозуміли б його. Але Бог ніколи не залишить нас у біді «і дасть вам Господь хліб у прикрощі та воду в нужді» (Іс . 30,20). Христос знайшов Василеві роботу за його принципівість, зараз він працює вантажником у православному гуртовому складі в « Софріно », і вантажить свічки та ікони. (Примітка мікрогрупи "Альфа")

Правило 54

Якщо хтось із кліру в корчемниці їсть вбачений буде : нехай відлучиться, крім випадку, коли на шляху по потребі в готелі відпочивають .

(Трул . 9; лаод . 24; каре. 40).

Правило забороняє кожній духовній особі, без різниці, є в корчмі. Отже, якщо правило забороняє духовній особі входити в корчму навіть заради їжі, то тим більше повинно бути йому заборонено входити туди без цієї потреби, але заради будь-якої іншої підозрілої мети. Порушуючий розпорядження цього правила може бути відлучений, тобто. позбавлений служби, яку він виконував у церкві, як священнослужитель чи церковнослужитель. Під корчмою мається на увазі готель нижчого сорту, де головним чином торгують вином і де відбувається пияцтво, і допускається будь-яка непристойність.

Розуміючи, таким чином, значення корчми, Зонара у тлумаченні цього правила каже: «Ті, які покликані бути наділом Божим, повинні і для мирян служити прикладом скромного життя і бути в усьому бездоганними, щоб через них не хулилося Боже ім'я. А відвідування корчемниць показує, що ті, що роблять це, ведуть життя нескромне і що звичаї їх зіпсовані не тільки у відношенні до їжі та пиття, а й у відношенні до всієї іншої поведінки; бо в корчмах збираються нескромні чоловіки і жінки і тому той, хто спілкується з ними, не може залишитися вільним від їхньої порочності, бо *тліти звичаї благи бесіди злі* (1 Кор . 15, 33), тому правило і наказує відлучати таких кліриків. Правило допускає клірикам зупинитися в готелі виключно тільки в тому випадку, коли вони перебувають у дорозі і потребують відпочинку, і то аж ніяк не в корчмі, але в готелі, який мовою отців та вчителів церкви означав пристойне місце. Припис цього правила завжди суворо дотримувався церквою, і нагадування про нього знаходимо також в архієрейському повчанні, яке єпископ дає тепер пресвітерам при їх рукоположенні.

Ось за якими моральними правилами жили християни. Чому ж раніше це вважалося нормою, а зараз ні? Ми нічого не вигадуємо, ми зберігаємо старі традиції. Завжди пам'ятай, що, якщо ти непитущий, і сидиш у шинку, то п'ючий, бачачи тебе в ньому, подумає: «Якщо непитущий тут сидить, значить, це гарне місце». І ти своєю поведінкою введеш його в оману. Розкажи своїм дітям, близьким та друзям про ці правила і дотримуйся їх сам/а.

Запитання до щоденника № 28

*Для працюючих з проблеми алкоголізму та їх близьких
(Заповнюється перед сном)*

1. Ім'я, дата, час заповнення щоденника.
2. Поговори та запиши розмову з самим собою, коли ти був молодим.
3. Який я роблю висновок свого минулого?
4. Як я належу до свого минулого?
5. Чи приймаю я рішення не робити з сьогоднішнього дня поганих вчинків, які я робив у минулому?
(Увага! Якщо ти не можеш прийняти зараз таке рішення, то чесно напиши про це: «Я хочу, але в мене ще немає сил...» і т.д.)
6. Навіщо пишуться щоденники перед сном?
7. Скільки щоденників програми я вирішив написати?
8. Чи пов'язана моя робота з виробництвом та продажем спиртного та тютюну? Якщо так, то, що я збираюся робити?
9. Чи приймаю я рішення не відвідувати ресторани та кафе, де торгують спиртним?
10. Чи хочу я стати свідомим непитущим?
Увага! Якщо ти вирішив/а ним стати, з 29 щоденника пиши ЩОДЕННИК БЛАГОРОЗУМНОГО ТВЕРЕЗНИКА.
11. На який час я вирішив не цькувати себе алкогольною отрутою?

* Правила православної церкви з тлумаченнями Никодима, єпископа далматинсько-істрійського, том 1, стор 128, М: міжнародний видавничий центр православної літератури.

12. Моє ставлення до «нової» вади, яку я виявив у собі? Чому я не можу втриматися від цієї вади?
13. Моє ставлення до людей, які через обставини сприяють моєму пороку?
14. На який час я вирішив відмовитися від своєї пороку?
15. Напиши власні формули настрою.

Увага! Щоденники з 29 до 35 пишуться через 3 дні.

Запитання до щоденника № 28

*Для працюючих з проблеми куріння
(Заповнюється перед сном)*

1. Ім'я, дата, час заповнення щоденника.
 2. Як я ставлюся до жінок, що палять?
 3. Як я ставлюся до вагітних жінок, що палять? (Чи курила я сама під час вагітності?)
 4. Поговори та запиши розмову з самим собою, коли ти був молодим.
 5. Який я роблю висновок зі свого минулого?
 6. Як я належу до свого минулого?
 7. Чи приймаю я не робити поганих вчинків, які я робив у минулому?
(Увага! Якщо ти не можеш прийняти зараз таке рішення, то чесно напиши про це: «Я хочу, але в мене ще немає сил...» і т.д.)
 8. Навіщо пишуться щоденники перед сном?
 9. Скільки щоденників програми я вирішив написати?
 10. Чи пов'язана моя робота з виробництвом та продажем тютюну? Якщо так, то, що я збираюся робити?
 11. Моє ставлення до «нової» вади, яку я виявив у собі? Чому я не можу втриматися від цієї вади?
 12. Моє ставлення до людей, які через обставини сприяють моєму пороку?
 13. На який час я вирішив відмовитися від своєї пороку?
 14. На який час я вирішив/ла відмовитися труїти себе тютюновим отрутою?
 15. Напиши власні формули настрою.
- Увага! Щоденники з 29 до 35 пишуться через 3 дні.

Вбивця, який став у в'язниці майже «святим»

Леопольд Зонді

Я говорю вічну і незаперечну істину, що Бог усіма своїми
можливостями повністю впливається в тих людей, які
опустилися на дно.

Майстер Екхарт

У 1934 року у Швейцарії було опубліковано автобіографія А.Б. під заголовком «Моя вина. Визнання».

А.Б. народився 27 грудня 1890 року внаслідок передчасних пологів. Він став другою дитиною каменяра, що проживав у селищі каменярів, розташованому недалеко від кордону з Ельзасом. Його життя підтримували за допомогою чаю та коньяку. Вид А.Б. мало радував батька і приводив його в сказ, якщо той траплявся йому на очі. Свого сина батько зневажливо називав «мерзотником».

Ще ранньому дитинстві з А.Б. стали траплятися сильні епілептичні напади, які мучили його до дванадцяти років. Однак довгий час після школи він носив у собі риси епілептоїдного характеру з маятниковими коливаннями між Каїном та Авелем, які наклали свій відбиток на його майбутню долю.

* Дивно, як він вижив, треба було ще й героїну додати...

(Примітка видавця)

Його батько, запальний алкоголік, після чергового нападу сказу остаточно впав у білу гарячку і як злий демон бешкетував у будинку. А тим часом засмучена мати стояла навколішки в кімнаті і навчала своїх чотирьох дітей молитися Богу.

Як мовилося раніше, А.Б. маніфестував майже всі полярно протилежні епілептоїдні риси свого характеру. Він був різким і запальним, проте спрямованим на добро. Вже дитиною він почав красти, проте постійно обтяжувався почуттям провини та страху перед покаранням.

Він був «сперечальником, хуліганом і забіякою», але при цьому міг бути вірним і відданим другом. Він був утікачем, бо часто ховався від своїх батьків та жителів села. Він соромився злиднів своїх батьків, але при цьому ніколи не нарікав на свою долю.

Вчитель передбачив, що він проведе своє життя у в'язниці. Рано розбуджений інтелектуально, він зміг перестрибнути через п'ятий і сьомий клас, до того ж у нього залишалось достатньо часу для того, щоб вдаватися до нестримних фантазій.

З 14 років він став учнем каменяра, а пізніше каменярем. У цей час з батьком стався нещасний випадок, і його паралізувало на все життя. Цей удар долі відкинув сім'ю на рівень найбідніших серед і так небагатих мешканців села. Паралізований отець прочитував величезну кількість рекламних статей, які закликають купувати «чудодійні» ліки від паралічу, тоді як мати разом з дітьми проводили час у молитвах, щоб вимолити у святих угодників, здатних допомогти в хвороби, чудової сили для ліків.

За своєю діяльності А.Б. часто змінював місце роботи доти, доки у віці 19 років не заслужив прихильності свого господаря та кохання його дочки. Кохана вирвала А.Б. з компанії-субутильників, однак інтимні відносини, що рано настали між ними, важким вантажем лягли на його совість. До того ж батьки були проти їхнього шлюбу через конфесійні відмінності. Він належав до римсько-католицької церкви, а вона до євангелістсько-християнської громади. У той самий час А.Б. заради жарту обдурив одного простолою, що працював разом з ним і вірив у лотерею, ніби виграв 1000 франків. Наслідки цієї брехні вплинули на майбутнє. Звістка про це переполошила буквально все село. Батьки вимагали половини виграшу. І чим ближче ставав термін розплати, тим більше охоплював його панічний страх. Він виявився надто слабким, щоб зізнатися у своїй брехні. А.Б. став подумувати про втечу в іноземний легіон чи самогубство.

Але ці наміри були витіснені «чорнішими», каїністичними думками. Все частіше він роздумував над тим, щоб чатувати на підмайстер, який наприкінці тижня понесе з міста через ліс на каменоломню зарплату – від чотирьох до п'яти тисяч франків. Потім ударити його палицею по спині, де висить мішок із грошима, щоб той упав, але при цьому нічого не відчув. Болісна боротьба його совісті була задушена лицемірною логікою « Якщо цього хоче Бог, - заспокоював він себе, - то ти повинен будеш зробити це, подобається тобі це чи не подобається. Якщо ж Бог проти, то цього просто не допустить». Моральні застереження замовкли перед «Всемогутністю Бога».

І ось одного разу він підстеріг цього хлопця, сховавшись за деревом з гострою палицею в руці, і став переслідувати його на відстані приблизно 30 кроків.

« Якщо цього хоче Бог, - заспокоював він себе, - то ти маєш зробити це, подобається тобі це чи не подобається. Якщо ж Бог проти, то цього просто не допустить».

Але в той самий момент, коли він приготувався вдарити його палицею по мішку з грошима, жертва озирнулася, і гострий кінець палиці потрапив їй у скроню.

У темряві, поспішаючи, він набрав стільки банкнот, що пішов з місця злочину, маючи в кишені, як йому здалося, близько 1000 франків. Решту грошей – приблизно 3000 франків – він брати не став. Але банкноти в кишені почали палити його як вогонь, і він, охоплений жахом, сховав їх у ущелину старої кам'яної стіни.

Банкноти в кишені почали палити його наче вогонь.

Після цього він повернувся до села.

А тим часом потерпілого в несвідомому стані було доставлено до шпиталю. Життя його перебувало у великій небезпеці. Підозра жителів села одразу впала на одного браконьєра, який того фатального дня був відсутній на роботі. Браконьєра було негайно заарештовано.

На п'ятнадцятий день після події А.Б. був викликаний до судового слідчого, де мав документально засвідчити свій уявний виграш у лотерею. Але незабаром був відпущений, бо відразу ж зміг правильно назвати виграшний номер, який заради жарту вказав, як свій і добре його запам'ятав. Тільки відтепер він розлучився зі своїм спокоєм раз і назавжди. Він знову почав багато пити, подумки розігрував сцени втечі. Потім він хотів записатися в іноземний легіон, але, коли прибув до Франції і не зрозумів жодного слова з навколишнього мовлення, його охопило почуття самотності, він вистрибнув з поїзда і повернувся назад. Однак він все ще не наважувався зізнатися своєю коханою у скоєнні злочину, хоча зауважив, що його вважають не злочинцем, а скоріше приховувачем злочинця. Він повинен знати про злочин, оскільки зізнався, що бачив браконьєра у день скоєння злочину. Коли він таки відкрився в цій своїй дівчині, вона порадила йому відбутися покарання, а потім переселитися до неї. Він з жахом відкинув її

пропозицію, після чого вона була згодна піти швидше на спільне самогубство, ніж на його добровільну видачу.

А.Б. знову викликали на допит, і він не відмовився від свого хибного звинувачення проти браконьєра. Проте було заарештовано. Брехня все сильніше мукала його душу, і він спробував повісити на мотузку, яку залишив у камері його попередник.

**Брехня все сильніше мукала його душу,
і він спробував повіситись на мотузці.**

Але страх, що кохана може наслідувати його приклад, зірвав план самогубства, і він відмовився від свого наміру. У своєму визнанні злочинець пише: «Тепер у результаті свідомої напруги волі совість заговорила на повний голос. Перед її проникливим поглядом більше не вдавалося замаскувати злочинні наміри передбачуваної волею Бога. Як тільки все це відобразилося в моєму усвідомленні провини, я побіг, як новий Каїн, від грізного поклику. І, якщо я час від часу за внутрішньою потребою звертав свій погляд, сповнений страждань і смутку, до неба, то моє бідне серце, пригнічене почуттям власного безсилля, благало про одне: щоб Він, Всемогутній Батьку, взяв усе в свої руки і привів до такому фіналу, який був би Йому вгодний. Я досить добре відчував зміну моєї духовної компетентності, але сенс того, що в мені сталося, ще не мною усвідомлено». Потім надійшло повідомлення, що його жертва померла внаслідок гематоми, що утворилася в мозку, через сім місяців після скоєння злочину. Ще жахливішим здалося А.Б. все те, в чому він згрішив і завинив. Він знайшов нелюдським, що вбив хлопця без жодного наміру, а також те, що з його вини так довго страждав від хибного звинувачення і мучився у в'язниці невинний.

Він знайшов нелюдським, що вбив хлопця без жодного наміру, а також те, що з його вини так довго страждав від хибного звинувачення і мучився у в'язниці невинний.

По суті, він прагнув не покарання, а того, щоб позбутися «суворих очей внутрішнього судді».

Спроба вчинити в камері самогубство через повішення не вдалося, оскільки мотузка, яку він сплів із порваної кромки простирадла, не витримала ваги його тіла. Тоді він проковтує жменю дрібних уламків розбитого шибки, проте «рятівної смерті», крім жахливого болю в шлунку, так і не настало.

**Тоді він ковтає жменю дрібних уламків
розбитого шибки.**

Потім гострим уламком скла він розрізав собі вену на передпліччі. Безрезультатно. Він залишився живим.

Гострим уламком скла він розрізав собі вену на передпліччі.

Він втік зі шпиталю, але його затримали і доставили назад до камери. Після спроби отруїтися яр'ю мідянки, і так само безуспішно.

Він намагався отруїтися яр'ю мідянки.

А.Б. почав поступово відчувати за всім цим Вищу Волю. Він зрозумів, що діяв проти волі Бога. Його останній спробі вчинити самогубство недільного вечора за допомогою осколка скла перешкодив несподіваний прихід зі шпиталю старшої медсестри. Вона сказала йому: «Бідний хлопчику, чому Ви не шукаєте розради у Батька Небесного? Ви ж розумієте, що Він хоче не смерті грішника, а навпаки, його навернення на шлях спасіння та життя».

Він зрозумів, що діяв проти волі Бога.

У його визнанні було написано: «Потік світла прорвався у мою свідомість разом із цими словами, і змістом наповнились усі слова Ісуса, які відклалися у моїй пам'яті після уроків з релігії. Вони стали моїм життям та моїми переживаннями.

Потік світла прорвався у мою свідомість разом із цими словами.

Особливо притча про блудного сина... Я був повністю знищений, але щось у мені піднялося саме собою. Зі страхом дивився я на муки та прокляття гріха, але я міг пізнати його тільки в першоджерелі – і в цьому усвідомленні відчувати себе вільним від його шляхів. Подумки окинувши поглядом свій шлях опору заповідям Божим, починаючи з раннього дитинства, я подивився на нього як на шлях своїх нещасть, і під дією інстинкту самозбереження направив свою волю під захист закону Божого. Так, я хотів почати все спочатку і повернутися до будинку свого батька. І я помітив, що варто мені тільки направити на це свій погляд, як для мого власного життя відкривалися нові перспективи:

якщо цього можна досягти тільки через спокуту, то нехай викупленням буде саме життя!
Життя – спокута, а не смерть».

Життя – спокута, а не смерть.

Через два дні після того незабутнього вечора О.Б. зробив, нарешті, визнання у присутності голови суду присяжних засідателів та прокурора. Присяжні відхилили питання факт навмисного вбивства, проте стверджували, що його інтелект міг дозволити йому передбачати фатальні наслідки удару. У вирокі було оголошено про довічне ув'язнення у місцях позбавлення волі.

Коли 30 серпня 1911 року А.Б. потрапив до в'язниці, йому ще не виповнилося 20 років. Дитяча форма його віри зустріла у мешканців в'язниці співчутливий чи знущальний сміх. Але він все-таки мав перед ними одну перевагу, яка надавала сенсу його життю та стражданням, і знання цієї переваги виражалося у здоровому імпульсі до справжнього самоствердження. Грубі знущання з віри не ображали його почуттів. «Навіть сумнів не міг торкнутися кореня моєї віри в Бога, - писав він у своєму визнанні, - проте мене невідступно переслідувало одне питання:

Чому те, що є очевидним для мене, для інших, мабуть, не є переконливим. Невже переживання почуття провини, засудження, відчуття Бога нічого для них не означають?

Чому те, що є очевидним для мене, для інших,
мабуть, не видається переконливим.

Оскільки для католиків месу у в'язниці служили лише за чотири тижні, він без роздумів відвідував також протестантські проповіді. На той час він уперше усвідомив, що саме проповідь є найдієвішим виховним чинником у житті. І не просто словом, а «диханням життя», яке входить у резонанс із його волею. Внаслідок цього встановилися прямі стосунки з Богом. Його молитва, яку він знав лише як обов'язкове молитовне правило, у в'язниці зазнала значних змін. Він уже більше не просив чуда. Під час молитви душа сама виривалася із земних колізій і прямувала до Бога. Внаслідок цього змінилося все його життєве сприйняття.

Під час молитви душа сама виривалася із земних
колізій і прямувала до Бога.

Не минуло й повного року, як він уже міг читати книгу Томаса Кемпена «Наслідкування християнства» французькою мовою. Брошура стала його постійним супутником. Він всюди носив її з собою в кишені жилета і читав вибрані місця в камері, у швейній майстерні, під час роботи, отримуючи втіху та підбадьорення, як тільки самотність навалювалася на нього.

Він всюди носив її з собою в кишені жилета і читав вибрані місця в камері, у швейній майстерні, під час роботи, отримуючи втіху та підбадьорення, як тільки самотність навалювалася на нього.

Знайомство з духовною силою надало йому необхідну підтримку у боротьбі зі своєю долею. Так здійснилося нове поєднання із духовною потребою з відривом від інстинктивної залежності. Відтепер він боровся і вдосконалювався лише в чеснотах.

Але через два роки він таки опинився в тій кризі, через яку має пройти кожен арештант після двох років ув'язнення. Його релігійні домагання були повністю витіснені безглуздістю існування в очікуванні життя після смерті.

Він думав про безглуздість існування в
очікуванні життя після смерті.

Він почав, не усвідомлюючи цього, займатися в камері самоаналізом, який поставив його в конфронтацію з «манією Я» та «задоволенням». Він майже повністю зруйнував механізм впливу власної совісті.

З дна цієї глибокої ущелини його витягла жінка – рідна мати, яка до неї прийшла. З цього часу образ матері став, як вірний вартовий, перед його душею.

Образ матері став, як вірний сторож, перед його душею.

Він так глибоко вторгся в його Я, що пізніше, за її відсутності, він подумки звертався до неї із запитанням: «Як ти зможеш постати перед Богом? Якщо ти мене втратила, то принаймні спробуй знайти синові іншу матір».

Під час відсутності матері, він подумки
звертався до неї із запитаннями.

Людиною, яка показала йому шлях у майбутнє, поряд з матір'ю та старшою медсестрою, був також старожил камери, сімдесятирічний старий, який мав за своїми плечима 38 років тюремного ув'язнення і перетворився за роки перебування в камері на мудрого філософа. Цей мудрець сказав йому: Ти добре йдеш, тому залишайся вірним тільки самому собі. За допомогою релігії ти можеш навіть тут збудувати свій маленький острівця щастя».

**За допомогою релігії ти можеш навіть у в'язниці
побудувати свій маленький острівця щастя.**

У ході численних розмов старий зумів пробудити в ньому прагнення захистити «піднесений світ віри» від нападок співкамерників та повернути їх душі до Бога. У цьому він бачив відтепер зміст свого подальшого існування.

**Відтепер він бачив сенс свого існування в тому,
щоб повернути душі своїх співкамерників до Бога.**

Але для цього потрібно було здобути інтелектуальну освіту. І він почав читати природничо-наукову, філософську та художню літературу: Геккеля, Шопенгауера, Ніцше, Данте, Гете, крім того, біографії Бетховена, Мікеланджело, Романа Роллана, Франциска Ассизького, Наполеона; потім "Всесвітню історію" Вебера, п'ять томів "Загального практичного знання".

Він почав читати...

Під час читання деяких книг картина світу не збігалася з його вірою, але його впевненість у допомозі Бога ставала ще сильнішою, піднімаючись із тимчасового небуття його віри. У цій кризі його депресія супроводжувалася фізичними недугами; Цілими днями він лежав на тюремному ліжку і розмірковував про свою долю.

**Він почав читати природничо-наукову,
філософську та художню літературу.**

Він читав керівництво Епіктету з питань моралі, і стоїчні роздуми про необхідність звільнення особистісних переживань із тісних рамок зовнішньої долі дедалі владніше опановували його душу.

Він читав...

За допомогою цієї філософії він спробував захистити свій дух від впливу фізичних та душевних страждань. Думки про свободу волі, отже, і свободу самовизначення долі пробудили у ньому вогник надії.

**Думки про свободу самовизначення долі пробудили
у ньому вогник надії.**

Однак періодичні припливи меланхолії вщент розбили надії, що з'явилися. І він знову опинився перед перспективою внутрішнього спустошення. "Всі мої духовні сподівання, - писав він, - були, ймовірно, побудовані на вулкані і кинуті в його жакливу прірву, у владу вулканічної стихії". Потреба в силі духу, здатного все подолати, ставала в ньому все сильнішою, і в свій час він навіть думав, що повинен знайти шлях порятунку в слідуванні стоїчним думкам. Але незабаром був змушений усвідомити, що, прагнучи виключити зі свого життя всі страждання, він витіснив зі свого існування всі їх зміст та зміст.

**Він усвідомив, що, прагнучи виключити зі свого життя всі страждання, він витіснив зі
свого існування всі їх зміст та зміст.**

І так, внаслідок потреби, він повернувся до молитви та колишньої віри. У молитві він благав Бога зробити його душу відкритою іншому погляду життя. Він благав Бога охопити його буття якимось завданням.

Він повернувся до молитви та колишньої віри.

З його релігійного почуття народилися мрії, забарвлені у райдужні тони. Якимось вони привели його в повне захоплення. Вночі йому наснилося, як Христос іде гірськими пасовищами в сяйві своєї величч. У своєму визнанні він пише: «Підвищення Його образу, сяйво його очей, в яких відбивалися сонячні промені, все це явище, що світилося, справило такий вплив на мої почуття, що я ще довгий час перебував у стані заціпеніння, вражений до глибини душі переживанням побаченого». Це сталося з ним 5 травня 1916 року.

16 травня того ж року ми бачимо, як він шукає розради в книзі Гілті «Щастя» після важкого дня, проведеного у смутку. Після цього він став навколішки у темній камері і молився. «Я відчув дивовижну силу молитви; зросла впевненість, спричинена читанням. Енергія, яка б'є ключем, підносила моє прохання на небеса. Господи, почуй моє моління, створи мені нове серце! Після цих слів щось прорвалося через мене аж до глибини душі. Я навіть не знаю, як це сталося. Бог! – блиснуло блискавкою у моїй свідомості; і щойно це сталося, зіткнення вже відбулося. Все трапилося в одну мить».

Господи, почуй моє моління, створи мені нове серце!

Після цього співпереживання Бога він виразно відчув, як у ньому щось народилося: Бог оселився в його серці після того, як помилкові ілюзії та егоїзм перестали бути перешкодами на шляху до Бога. Порожнеча існування, спустошеність життя, відсутність почуття реальності – усе це, на його думку, впливало з порожнечі його буття. Він почав відкопувати зі сфери несвідомого давно забуті переживання. Він здогадався, що це спонування було спробою його власної душі звільнити його волю від влади темних сил, які в минулому визначили його долю таким згубним чином.

Коли він розповів про своє співпереживання Богові священникові, при якому він протягом багатьох років виконував обов'язки дяка і причетника, то той вислухав його, стоячи до нього боком, і з сміхом, що ледве стримується, на губах: «Отрада молитви є найбільше прагнення всіх святих угодників, проте, далеко не кожному з них випадала на долю ця милість. Багато хто молився все своє життя, не маючи жодної впевненості в тому, що зможуть цього досягти. Навіть найбільші святі нагороджувалися цією нагородою лише один раз у житті». А.Б. зрозумів, що католицький пастор просто йому не вірить і вважає його чи фантазером, чи дурнем. Насамкінець той дав йому пораду не читати занадто багато, щоб до того ж не збожеволіти.

З цього дня в разі потреби він із ще більшою старанністю приймався за читання книги Гілті «Щастя». Для нього не залишилося іншого шляху, крім того, щоб набути сили для подолання найрізноманітніших перешкод за рахунок впевненості в собі, якщо він раз і назавжди захотів вийти з полону «свідомості грішника». Але одного разу до нього прийшов новий протестантський пастор і благотворно вплинув на його душу, виснажену нестачею спілкування з людьми. Нарешті він зміг поговорити з ним як людина з людиною.

Нарешті він зміг поговорити з ним як людина з людиною.

Рано літнього ранку можна було побачити А.Б., який стоїть за столом і з першим променем дня, що народжується, приступає до читання Біблії. Таким чином він регулярно готував себе до нового трудового дня. Молодий протестантський пастор приніс йому коментар Йоганна Мюллера до Нагірної проповіді. Після її прочитання співпереживання Бога знову відродилося в ньому з неймовірною силою. Твір Мюллера справив на нього особливе враження тому, що він не вимагає боротьби з інстинктивною життєдіяльністю, а пропонує відродити її силою Божественного співпереживання. «Я усвідомив відповідальність за свою долю, сумніви і нерішучість, свої бажання та недієздатність, - писав він, - більше того, я у всьому осмислив долю людства: у радості та горі, урочистості віри та у муках подолання перешкод на шляху до віри».

Коли трапляються перешкоди на шляху до віри, я зрозумів, що їх треба долати і в радості, і в муках, і в горі!

Вплетений у долю людства, відчув себе зобов'язаним до зречення в ім'я людства. Він почав загалом міркувати про свою провину. Мораль у чистому вигляді, як він міркував, може придушити в'язня, але не підняти. Адвокати та прокурори дбають лише про те, щоб повністю знищити ув'язненому почуття власної гідності. Почуття провини – це нещастя, і лише той, хто розглядає ув'язненого як нещасного, зможе знайти підхід до страждань, у яких воно міцно пустило своє коріння; тільки тоді він зможе покінчити зі злом. Щодня він працював над тим, щоб покращити долю своїх товаришів, але знову і знову натрапляв на непереборний бар'єр; покарання сприймалося його співкамерниками як помста, а почуття провини - як ганьба. Не викуплена вина загнала цих людей на самоту гордині. Прокляття зла було зруйнуватися, оскільки примирення було неможливим до того часу, поки винний сприймав засудження і покарання як помсту. Під час спроб допомогти товаришам на нещастя А.Б. зрозумів, що тим самим він якнайкраще допоміг самому собі.

Під час спроб допомогти товаришам на нещастя А.Б. зрозумів, що тим самим він якнайкраще допоміг самому собі.

Він постійно шукав здібних учнів. І ті хвилини, коли він бачив, як у його товаришах пробиваються паростки доброти, він вважав найкращими у своєму житті. Він був надзвичайно щасливий бачити, як «Щастя» Гілті переходить із рук до рук.

І ті хвилини, коли він бачив, як у його товаришах
пробиваються паростки доброти, він вважав найкращими у своєму житті.

Цей життєвий досвід і поглиблення в історію людської духовності зміцнили в ньому впевненість, що людина переживає своє буття і долю через віру і через своє ставлення до Бога, яке визначає основну позицію Духа по відношенню до життя як до цілісності. Тієї благословенної ночі 16 травня 1916 року він вперше зрозумів, що в цілісності життя через молитовний діалог з Богом, наповнення Богом і силу Духа він збагнув сенс свого людського призначення. Цілі роки він провів у марних працях з осмислення свого душевного життя через призму совісті. Для нього був абсолютно непереконливим аргумент, що совість слід розуміти виключно як силу звички, соціальну капітуляцію або як потенцію голого інстинкту самозбереження, про що він вичитав у Ніцше, Геккеля, Фейарбаха та інших авторів. Однак саме Ніцше пробудив у ньому розуміння «злого початку» у людині. В останні роки свого ув'язнення він потрапив під чарівність творів Пауля Геберліна; найбільш сильний вплив на нього мали такі книги: «Помилки дитинства як перешкоди на життєвому шляху», «Про совість», «Дух і пробудження», «Характер», «Добро», «Таємниця навколишньої реальності». А.Б. почав листуватися з П. Геберліном, який дав йому пораду записувати події свого життя.

Геберлін дав йому пораду - ЗАПИСАТИ події свого життя.

Після знайомства з його творами він зрозумів, що винна людина має стати вищою за свою провину, і що людина не є злою, якщо тяжіє до зла; навпаки, людина найчастіше потрапляє у владу зла, якщо вона не має достатньої свободи для того, щоб робити добро. А.Б. стало зрозуміло, що людина знаходить своє призначення не в собі, а в Бозі; тільки тоді голос совісті стає голосом Бога.

Він зрозумів, що тільки тоді голос совісті стає голосом Бога, коли людина знаходить своє
призначення в Богу, а не в самому собі.

Совість – це функція віри. Потай від усіх протестантським пастором і директором в'язниці були зроблені кроки щодо його звільнення, і він зміг залишити стіни в'язниці після 16 років ув'язнення.

Розповідь А.Б. закінчилося 1927 року після звільнення з в'язниці. Після цього він прожив ще 15 років. Про його подальшу долю до самої смерті 1942 року ми трохи дізналися від редакційного видавництва, де він пропрацював 12 років. Але основну частину інформації ми отримали від його дружини, яка люб'язно надала всі відомості, що нас цікавлять.

У перший день після свого звільнення А.Б. зайшов у магазин одягу, де літня пані та молоденька дівчина допомогли йому зробити необхідні покупки. Дівчина закохалася в нього з першого погляду, і через деякий час у 1929 році вони одружилися.

Дівчина закохалася в нього з першого погляду.

Це виглядає досить романтично, але в юності дівчина відчувала особливий інтерес до ув'язнених, хоча в їх сім'ї ніхто не вступав у серйозні суперечки із законом. Годинами вона простоювала перед будівлею в'язниці, розмовляючи із ув'язненими через вікна. А нерідко приносила їм щось поїсти. Коли А.Б. зайшов до їхнього магазину, вона, звичайно, ще нічого не знала про його минуле. Коли ж він розповів їй про свою нелегку долю, то це не стало перешкодою для їхнього кохання. Вона вийшла за нього заміж і ніколи не каялася у своєму рішенні. У шлюбі А.Б. був надзвичайно ніжним по відношенню до своєї дружини та двох дітей: сина та дочки.

Спочатку він почав свою діяльність як приватний кравець, оскільки отримав цю професію ще у в'язниці. Однак незабаром за рекомендацією протестантського тюремного пастора він влаштувався на роботу службовцем в одне відоме видавництво, власник якого ніколи не відмовляв допомогти людям, які в минулому збилися з правильного шляху. У видавництві А.Б. займався здаванням тиражу (виписуванням накладних), робив деяку бухгалтерську роботу, займався складом, а пізніше став правою рукою власника видавництва.

Він присвятив себе питанням виробництва, взявся за читання коректури, загалом працював за всю редакційну колегію, не зазіхаючи при цьому на їхні робочі місця. Коли А.Б. 1929 року одружився, він переїхав до видавничого дому на службову квартиру, де

сам турбувався про опалення (за повідомленням сина колишнього власника видавництва). Про його ставлення до церкви вдова повідомила такі факти.

Спочатку сім'я була замкнута у межах протестантизму, оскільки А.Б. був звернений саме на це віросповідання, до того ж його наречена теж була протестанткою. Однак після свого звільнення він став значно рідше бути присутнім на протестантських службах, незважаючи на те, що його релігійне почуття залишилося непохитним. На сьомому році сімейного життя він повертається до лона католицької церкви і ще раз отримує благословення на шлюбний союз у католицькій церкві. У 1936 році його запрошують стати членом Оксфордського руху, де він виявив неймовірну активність, а також брав участь у ранкових молитвах, і він публічно сповідався у своєму минулому.

Незважаючи на величезний обсяг роботи, він ніколи не хворів і ні на кого не гнівався. Під час Другої світової війни О.Б. служив капралом у роті ППО. На цій службі він раптово помер від серцевого нападу віком 52 роки.

На могилі А.Б. отець Фрай, його духовник і професор теології, виголосив промову, присвячену спогадам про життя свого друга, з якої ми процитуємо обрані місця: «Якщо я мушу зараз сказати кілька слів про цю шляхетну людину, біля могили якої ми зібралися, то з самого початку дозволю собі помітити, що протягом дев'яти років я мав щастя перебувати у тісній духовній зв'язку та дружбі з цією людиною, і що в його особі я втратив свого найкращого друга в цьому суєтному світі.

Мої скромні слова мають бути не різнобарвною мішурою, а абсолютною правдою, якою активіст Оксфордського руху постійно вимагав від себе та інших. Але все добре, що я маю сказати, слово в слово підтверджується величезною кількістю кореспонденції на його адресу. Представники обох конфесій, які особисто знаходилися поряд з ним і знали про нього не з чуток, підтвердять правоту моїх слів, якщо я скажу, що ми віддаємо останні почесті дійсно великій людині. ...В останні шість років у покійного були серцеві позиви до того, щоб ще глибше пустити коріння в серцевину католицької духовності, молитовності та сакральної благочестивості, які стали настільки сильними, що він вступив доброю волею до Третього Ордена Св. Франциска.

Насамперед, він нічого не хотів давати своїм коханим чадам і нічого не давав доти, перш ніж сам не відчував всього цього повною мірою. На цьому самому місці я з почуттям глибокої вдячності зізнаюся, що впродовж усієї своєї діяльності як духовного наставника в місті та країні я ще не зустрічав жодної людини в мирській метушні, яка б виконувала свої релігійні обов'язки з такою акуратністю та енергійністю. У його листах можна знайти підтвердження того, яке велике щастя він відчував, якщо йому вдавалося цілими днями і місяцями перебувати в цьому усвідомленому внутрішньому зв'язку з Богом, і як сильно він переживав, якщо зовнішні або внутрішні обставини життя створювали для цього перешкоди. З цього джерела випливає все інше: його нескінченна доброта, вірність, сумлінність, його тихе рятівне життя та життєрадісність».

Протягом 9 років я мав щастя перебувати у тісному духовному зв'язку та дружбі з цією людиною. В його обличчі я втратив свого найкращого друга в цьому суєтному світі.

Віра як доля

Віра робить долю та
є долею.

Леопольд Зонді, 1954 р.

Вісім років тому я вперше був удостоєний честі прочитати доповідь про «Гуманізацію спонукань». Сьогодні мені хотілося б продовжити розгляд цього питання і поговорити про шлях, що веде до гуманізації * людства. Ця стовпова дорога називається Вірою.

Я не священник і теолог. Тому Ви маєте право поставити мені запитання: що підштовхнуло лікаря та психолога до того, щоб говорити на тему «Віра як доля». Отже, я маю захистити

вибір своєї теми і викласти причини, які спонукали мене як лікаря прийти до питання про функції Віри. До цього мене привели два конкретні життєві випадки.

Перший був із моєї практики. 58-річний комівояжер протягом 30 років вирушав у службові поїздки лише у супроводі своєї дружини. Ні пішки, ні на транспорті не вирушав він з дому без своєї дружини, бо тільки в її присутності відчував себе захищеним від страху смерті.

Починаючи з 28-річного віку, цей чоловік страждає на невротичні розлади серцевої діяльності, спазми діафрагми і шлунка, час від часу впадає у важку депресію з думками про самогубство. Аналіз показав, що його задньопланова людина, яка перебуває в тіні, являє собою такого собі Всезнайку, все найкраще знає, загалом кажучи, Надлюдини, яка не зазнає жодних заперечень проти своєї точки зору.

* Гуманізм (лат. *humanus* людський) - світогляд, заснований на принципах рівності, справедливості, людяності відносин між людьми, пройняте любов'ю до людей, повагою до людської гідності, турботою про благо людей.

Він егоїст і нарцисист, який не дасть нікому ламаного гроша. Він нескінченно заздрить кожному, хто має більше грошей, вищий титул та становище, ніж він сам. Усі його напади страху виникали у стані маніфесту ревності чи іпохондрії**. На початку лікування чоловік вихвалявся тим, що з юнацьких років є атеїстом, і йому можуть імпонувати не Бог чи Дух, а лише закони природи. Довелося вступити в справжню битву, щоб доступною мовою пояснити цьому атеїсту, що причина його страху полягає тільки в його орієнтованості на своє Я, в його нарцисизмі, у його всезнайстві та всемогутності. Тільки через деякий час ми все-таки змогли переконати його в тому, що людина, яка переносить всемогутність на своє власне Я і виявляється нездатною до того, щоб перенести її на більш високу, особистісну, духовну інстанцію, в духовному розумінні приречена на загибель. Зрештою, він не в змозі нести відповідальність за своє майбутнє, а тому весь час має боротися зі своїм головним супротивником – смертю. Ми намагалися виховати в ньому прагнення молитви, діалогу з Богом. Але всі ці спроби він з обуренням відкидав. І ось, після півтора року опору, він якось прийшов на прийом і сказав нам: «Протягом 30 років я заперечував існування Вищої Духовної Сили. І тільки тепер, після тривалої практики в молитві, я міг прийняти цю Вищу Інстанцію як Дух, але не як Бога. Я зараз повністю відмовився від маячної ідеї стати всемогутнім. Я вже можу гуляти містом без супроводжуючих».

На деякий час у нього зникли страх смерті, іпохондрія та страх перед відкритими просторами (агорафобія), але тільки доти, доки в результаті смерті одного з членів сім'ї страх смерті не повернувся до нього знову. В даний час йому 58 років, і, тим не менш, ми не маємо права відмовитися від завдання примирення його з більш «Високою Інстанцією», намагаючись знову і знову просунути людину настільки, щоб вона змогла перенести всемогутність свого «Я» на цю трансцендентну** Інстанцію.

Ми як психотерапевти чи душезнавці просто не маємо права зупинитися у цій сизифовій праці. Так як рано чи пізно настануть часи, коли хворий позбудеться нарцисичного світосприйняття, перенісши все своє всемогутність на Дух. Якщо навіть ми з ним – досягнемо цього за годину до його смерті, то й тоді наша праця не буде марною. У цьому випадку ми вперше на практиці зіткнулися з тим, що втрата функції Віри може серйозно загрожувати Долі Людини.

Ми вперше на практиці зіткнулися з тим, що втрата функції Віри може серйозно загрожувати Долі Людини.
--

Більше того, нам вдалося детально простежити шлях, на якому порушення функції Віри може перейти у душевне захворювання. При цьому ми дійшли таких висновків:

1. «Я»**** не в змозі бути всемогутнім.

2. «Я» повинен перенести всемогутність на більш Високу Інстанцію, інакше вона змушена постійно боротися зі смертю.
3. Атеїзм виникає у разі перенесення всемогутності на власне «Я» чи природу. Атеїзм тісно пов'язаний з іпохондрією та страхом смерті.
4. Якщо лікареві вдасться змусити атеїста перенести всемогутність на Високу Інстанцію, то у хворого може зникнути і страх смерті.
5. Так як людина, яка передала всемогутність більш Високій Інстанції, «направляється» згори, то вона ставить перед собою посильні завдання і бере на себе посильну відповідальність, оскільки вона більше не самотня. Він стоїть однією дорогою з Духом.
6. Доля – це вибір завдань, саме: як стати людиною.

Доля – це вибір завдань, саме: як стати Людиною.

* юнак Нарцис любив тільки себе і загинув від цього кохання.

** іпохондрія – (гр. hypochondria) – пригнічений стан, хвороблива недовірливість; психічне захворювання, що виражається у нав'язливій ідеї хвороби, що супроводжується вкрай неприємними відчуттями у різних областях тіла.

*** трансцендентний – що належить лише Богу, тобто. до нествореного (не створеного) невидимого світу. Створений невидимий світ називається трансцендентальним.

**** «Я» – духовний центр людської особистості.

Починаючи з цього випадку, я поставив собі завдання: обстежити і лікувати хворих людей, поряд з традиційним психічним і соматическим* лікуванням, орієнтуючись на їхню Віру.

Я поставив собі завдання – лікувати людей, орієнтуючись на їхню Віру.

Але має при цьому повідомити, що це виходило не завжди. Однак якщо мені все-таки вдавалося це зробити, доля хворого несподівано змінювалася найщасливішим чином. Усунення порушення функції Віри перебуває в компетенції лікаря, але не як фахівця з лікування захворювання органів, а насамперед як людини, тому що вона має бути не лише «лікарем медицини», а ще й стати «лікарем людини». Чому? Та просто тому, що на лікарняному ліжку лежать не лише хворі органи, а й господар цих органів – людина, поводитися з якою має як з людиною.

На лікарняному ліжку лежать як хворі органи, а й господар цих органів – людина, поводитися з яким має як із людиною.

Недостатньо лікувати лише хворі органи. Людині необхідно постійно допомагати в її становленні, оскільки тільки в цьому випадку вона може вилікуватися в цілому, а також примиритися зі своїми хворими органами. Стати людиною означає відкрити в собі функцію Віри, Віри в те, що людина закинута в цей світ не випадково, а для того, щоб взяти на себе персональне, раз і назавжди це завдання, за яке він повинен нести відповідальність.

Цим завданням є становлення людини, її гуманізації. Друга причина, чому я присвятив себе питанням Віри, тісно пов'язана з моєю педагогічною діяльністю. Студенти вищих навчальних закладів найчастіше незадоволені своєю долею. Вони перебувають у сварці зі своєю долею, із сім'єю та світом. Багато хто розвивається односторонньо, рухаючись у напрямі вивчення природничих наук і техніки, помічаючи з часом, що їм чогось не вистачає. Вони почуваються «ампутованими», ніби на лекціях сиділа лише одна їхня половина. Згодом вони починають відчувати внутрішню спустошеність, яка змушує їх або вдаватися до нестримних, безмірних задоволень, або впадати у відчай.

Згодом вони починають відчувати внутрішню спустошеність, яка змушує їх або вдаватися до нестримних, безмірних задоволень, або впадати у відчай.

Але те, й інше неспроможна дати внутрішнього спокою, і навіть внутрішньої гармонії їхнього існування. Частина цих студентів живе ніби у бункері з неруйнівними стінами. Ніхто не може потрапити до них, і самі вони не в змозі залишити цей притулок, вчепившись у своє «Я». Їхні душі лежать, немов у саркофазі. Інша частина студентів, що має аналогічну орієнтацію, деградує до манії величчя. Душа людини, одержимої манією величчя, сидить у своєму «Я», як у тронному залі. Деякі з них стають агресивними, деструктивними, перетворюючись на руйнівників свого «Я». І в усіх я виявив одне й те саме порушення: дорога до Духа, була засипана. Однак були й студенти настільки

«одержимі», що вони заперечували все, що стосується природи людини. Вони ширяли над реальною дійсністю, не відчуючи ґрунту під ногами, маючи жалюгідну пародію на справжню духовність, отримуючи удари долі і не бачачи в цьому жодного сенсу. На підставі цього досвіду я дійшов таких висновків:

1. Молоді слід усвідомити двоїстість своєї природи: людина – це тіло, душа та Дух. І його завдання полягає в тому, щоб навести мости між своїм тілесним початком та Духом.
2. Будівельник цього мосту – "Я". Саме «Я» наводить мости між можливими протилежностями.

Доля – це вибір, і вибирає її "Я".

3. Найвищою і, можливо, найважливішою функцією цього «Я» є Віра. Саме ця функція порушується частіше за інших через те, що шлях до Духа виявився засипаним.
4. Тому ми й кажемо: «Доля – це вибір і вибирає її Я».

* Соматичний – (гр. soma тіло) – тіло організму. Термін, що застосовується для позначення різноманітних явищ в організмі, пов'язаних з тілом, на противагу психіці.

Про Совісті та Віру

Леопольд Зонді , 1962р.

Звістка (Знання) та Совість відносяться до вже готових закінчених утворень зовнішнього та внутрішнього світу, минулого чи сьогодення. Вони є найважливішими наріжними каменями цього світу та людського буття. Щоб називатися людиною, недостатньо тільки існувати, треба ще й стати нею завдяки Вірі.

Щоб називатися людиною, треба ще й стати нею.

Тільки Віра сповнює життя людини відчуттям вічності. І лише Віра дає почуття захищеності утвердженням вічного взаємозв'язку з Богом. І лише до Нього треба прагнути усією душею. Бо тільки Його треба прагнути і палко любити. Тільки з такою любов'ю служи Богові. «Бо Бог є любов». Під людським становленням мається на увазі реалізація ідеї людини через збільшення радіусу дії кохання. Деякі з Вас можуть подумати: це не наука, а світогляд.

На це я можу відповісти лише одне: горе науці, яка не має достатньо мужності для того, щоб стати світоглядом.

Психологія долі осягає людини у його цілісності на трьох рівнях:

- біопсихологічний (спадковість);
- соціально-психологічний (соціальне середовище);
- особистісно-психологічний (Я та Дух).

Мовою поетів це звучить простіше і зрозуміліше: «Хто ти є, – каже Алдоїс Гекслі, – залежить від трьох факторів:

1. Що ти успадкував.
2. Що з тебе зробило твоє оточення.
3. Що ти робиш сам зі своїм оточенням та спадковістю внаслідок вільного вибору»*

Пані та панове я завершую цикл своїх лекцій такими висновками: Людина не може жити без Знання та Совісті!

Людина не може жити без Знання та Совісті!